

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
Kancelaria Marszałka

Raport z działalności
Rzecznika Funduszy Europejskich przy Instytucji Zarządzającej
Regionalnym Programem Operacyjnym
Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020
za rok 2017

Warszawa, marzec 2018 r.

Spis treści

1. Podstawa prawna i cel sporządzenia *Raportu*
2. Działania związane z powołaniem i zapewnieniem funkcjonowania Rzecznika Funduszy Europejskich
3. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej
4. Wnioski na przyszłość

Załączniki:

Załącznik nr 1: Informacja opublikowana na stronie RFE, stanowiącej podstronę w portalu www.funduszedlamazowska.eu

Załącznik nr 2: Formularz zgłoszenia kierowanego do Rzecznika Funduszy Europejskich w sprawach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020

1. Podstawa prawna i cel sporządzenia *Raportu*

Podstawę sporządzenia niniejszego *Raportu* stanowi przepis art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, tzw. ustawy wdrożeniowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1460, z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, Rzecznik Funduszy Europejskich opracowuje, w terminie do 31 marca każdego roku, roczny raport ze swojej działalności za rok poprzedni i przedkłada go instytucji zarządzającej stosownym programem operacyjnym. Instytucja zarządzająca zobowiązana jest do zamieszczenia raportu na swojej stronie internetowej.

Celem sporządzenia *Raportu* jest prezentacja wyników realizacji ustawowych zadań przez Rzecznika Funduszy Europejskich w okresie objętym sprawozdaniem. W wymiarze krajowym zakłada się, że w dłuższym horyzoncie czasu raporty będą pełnić funkcję monitorującą w stosunku do wykonywanych zadań oraz oceniającą wpływ działalności Rzeczników na realizację programów operacyjnych.

2. Działania związane z powołaniem i zapewnieniem funkcjonowania Rzecznika Funduszy Europejskich

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego Rzecznik Funduszy Europejskich, właściwy w sprawach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, został powołany 2 października 2017 r. uchwałą Zarządu nr 1497/278/17. Funkcję Rzecznika pełni Pani Aleksandra Hanzel – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki i Współpracy Zagranicznej Kancelarii Marszałka. Kancelaria zapewnia RFE obsługę merytoryczną, techniczną i kancelaryjno-biurową. Korespondencję wpływającą do Rzecznika, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, przyjmuje i rejestruje sekretariat, obsługujący jednocześnie kierownictwo KM.

Podstawy formalno-prawne funkcjonowania Rzecznika w UMWM i w KM stanowią Regulamin Organizacyjny UMWM w Warszawie (§ 19 ust. 4 i § 22 ust. 4) przyjęty uchwałą nr 1/306/18 ZWM z dnia 3 stycznia 2018 r. oraz Regulamin wewnętrzny KM (§ 3 ust. 2 pkt 3, § 17 oraz § 19 ust. 2) przyjęty Zarządzeniem nr 401/17 Marszałka WM z dnia 30 sierpnia 2017 r. W strukturze Urzędu Rzecznik podlega Dyrektorowi Kancelarii Marszałka nadzorowanej bezpośrednio przez Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Regulacje, o których mowa powyżej, czyli działania dotyczące powołania RFE i jego usytuowania w strukturze Urzędu, są spójne z postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

(UE) nr 1303/2013 i służą wzmocnieniu mechanizmów dla realizacji postanowień art. 74 ust. 3, stanowiącego m.in., że: *Państwa członkowskie zapewniają skuteczne rozwiązania w zakresie badania skarg dotyczących EFSI. Za określenie zakresu, przepisów i procedur dotyczących tych rozwiązań odpowiadają państwa członkowskie stosownie do ich ram prawnych i instytucjonalnych.*

Celem powołania Rzeczników Funduszy Europejskich jest utworzenie instytucji, które poprzez kontakt z wnioskodawcami, beneficjentami i innymi podmiotami zainteresowanymi wdrażaniem funduszy unijnych będą odpowiedzialne za monitorowanie i sygnalizowanie poszczególnym instytucjom systemu wdrażania propozycji usprawnień i ulepszeń w procesie realizacji zadań związanych z wydatkowaniem środków unijnych.

Jednym z kluczowych warunków sprawnego i efektywnego funkcjonowania Rzecznika Funduszy Europejskich jest zapewnienie odpowiednich kanałów komunikacji z interesariuszami (wnioskodawcami, beneficjentami, uczestnikami szkoleń, konferencji, warsztatów itp., potencjalnie zainteresowanymi skorzystaniem z funduszy unijnych itd.). Z RFE w UMWM można kontaktować się telefonicznie, za pośrednictwem poczty elektronicznej (rzecznikFE@mazovia.pl), listownie oraz bezpośrednio. Rzecznik pozostaje do dyspozycji interesariuszy w godzinach pracy Urzędu (po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu terminu wizyty).

Na portalu internetowym www.funduszedlamazowska.eu funkcjonuje podstrona Rzecznika zawierająca kompendium wiedzy dla interesariuszy (Zał. nr 1), w tym w szczególności dostępne są tam informacje dotyczące:

- rodzaju spraw, jakimi zajmuje się Rzecznik,
- definicji zgłoszenia i przedmiotu możliwych zgłoszeń,
- kategorii interesariuszy,
- wymagań formalnych, jakie muszą spełniać zgłoszenia,
- kanałów kontaktu z Rzecznikiem,
- terminów i sposobów rozparzenia zgłoszeń.

W celu ułatwienia interesariuszom skierowania zgłoszenia do RFE, jak również zapewnienia Rzecznikowi jednorodnej formy zgłoszeń (co jest konieczne m.in. przy budowaniu rejestru), opracowano formularz dostępny przez stronę internetową (Zał. nr 2). Podjęto także działania, by umożliwić przesyłanie zgłoszeń online bezpośrednio przez tę stronę.

Instytucje uczestniczące w realizacji RPO WM 2014-2020 (przede wszystkim IP) nie skorzystały z możliwości, jakie stwarza ustawa wdrożeniowa, i nie powołały RFE w swoich strukturach (ustawowo nie jest to wymóg obligatoryjny).

3. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej

Zgodnie z ustawą wdrożeniową, do zadań Rzecznika należy w szczególności:

- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji RPO WM 2014-2020;
- analizowanie powyższych zgłoszeń;
- udzielanie wyjaśnień w zakresie powyższych zgłoszeń;
- dokonywanie okresowych przeglądów procedur w ramach RPO WM 2014-2020 obowiązujących w instytucji zarządzającej (IZ) i instytucjach pośredniczących (IP);
- formułowanie propozycji usprawnień dla IZ oraz IP.

Trzeba podkreślić, że RFE nie ma kompetencji do prowadzenia innych postępowań niż w sprawach zgłoszeń, samoistnego ich wznawiania ani wzruszania podjętych przez właściwe instytucje rozstrzygnięć w ich zastępstwie. W niektórych przypadkach działanie RFE może być jedynie bodźcem do podjęcia działań przez umocowaną do tego instytucję.

W okresie sprawozdawczym nie wpłynęły do Rzecznika zgłoszenia w rozumieniu ustawy wdrożeniowej. Brak zgłoszeń, które mogłyby wskazywać dziedziny czy zakresy wymagające „naprawy”, a także zbyt krótki okres funkcjonowania, spowodowały, że Rzecznik nie dokonywał w tym okresie także przeglądu procedur, a co za tym idzie – nie było podstaw do formułowania propozycji usprawnień w systemie wdrażania RPO WM 2014-2020. Prowadząc działania przygotowawcze do dokonania przeglądu procedur w 2018 r., Rzecznik wziął pod uwagę następujące dokumenty:

- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych (SZOOP) RPO WM 2014-2020;
- Opis Funkcji i Procedur Instytucji Zarządzającej i Instytucji Certyfikującej RPO WM 2014-2020;
- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej RPO WM 2014-2020;
- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Certyfikującej RPO WM 2014-2020;
- wzory umów/decyzji o dofinansowanie;
- formularze wniosków o dofinansowanie.

4. Wnioski na przyszłość

Pierwsze doświadczenia dotyczące funkcjonowania RFE w UMWM oraz informacje uzyskane z innych Urzędów Marszałkowskich w ramach wymiany informacji drogą mailową oraz spotkań bezpośrednich wszystkich Rzeczników Funduszy Europejskich, organizowanych przez Ministerstwo

Inwestycji i Rozwoju, dają asumpt do sformułowania następujących najważniejszych wniosków na przyszłość:

- należy zwiększyć poziom rozpowszechnienia informacji o Rzeczniku i jego zadaniach, wykorzystując różnorodne kanały informacyjne, w tym sieć Punktów Informacyjnych o Funduszach Europejskich;
- należy dążyć do ściślejszej współpracy z Departamentami UMWM uczestniczącymi w zarządzaniu i wdrażaniu RPO WM 2014-2020, ze szczególnym uwzględnieniem Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich, Departamentu Budżetu i Finansów oraz Departamentu Kontroli;
- konieczne jest zapewnienie skutecznych kanałów komunikacji z IP: Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych, Wojewódzkim Urzędem Pracy oraz Miastem St. Warszawą reprezentującym Porozumienie Gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT WOF);
- potrzebne jest wyznaczenie w IZ i IP pracowników do kontaktu z RFE;
- należy zagwarantować bezproblemowy dostęp do Bazy Wiedzy na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl;
- w celu usprawnienia pracy Rzecznika potrzebne jest ustanowienie jego zastępcy, a w dłuższym horyzoncie czasu - utworzenie zespołu/biura pracującego na jego rzecz;
- pożądanym jest udział Rzecznika i jego przedstawicieli w konferencjach, seminariach, spotkaniach itp.;
- pożądanym jest pisemne uregulowanie procedur właściwych dla funkcjonowania RFE;
- należy rozważyć wprowadzenie stosownych zapisów dotyczących RFE w Opisie Funkcji i Procedur RPO WM 2014-2020;
- należy zapewnić udział RFE w charakterze obserwatora w posiedzeniach Komitetu Monitorującego RPO WM 2014-2020 oraz stosownych grupach roboczych powoływanych przez Komitet.